

Tge tradeschan fotografias a nus?

Ruedi Haller ha tradì a Guarda il misteri da fotografias e cartas da geografia veglias.

9

Tge festa cun noss vischins

Ad Alvagni ha gi lieu ina saira valtellenaisa cun chant, musica e spezialitads da la Val.

10

südostschweiz

LA QUOTIDIANA

Redacziun: Via Sommerau 32, 7007 Cuirra, tel. 081 255 57 10, redacziun@laquotidiana.ch

Sefai visibels

■ (anr/sr) Oz, ils 15 da november 2018 ha liug per la dudischavla ga il «di dalla glisch». Cun quella caschun vegnan la polizia e ses partenaris a menar atras ell'entira Svizra acziuns da prevenziun. La finamira da quellas ei da sensibilisar la populaziun e far attenta quella con impurtont ch'igl ei dad esser visibels el traffic sin via e da veser in l'auter. La populaziun duai realisar con prigulus ch'igl ei

sin via oravontut per persunas che van a pei, cun velo, e-bike ni motos – oravontut duront las stagiuns stgiras. Participonts dil traffic cun vestgadira stgira ves'ins per sin 25 meters distanza. Vestgadira clara e colurs da signal ni neon migliuran gia la visibladad sin 40 meters, elements reflectonts perfin sin 140 meters.

> PAGINA 8

Deditgada a las forzas da damaun

■ (anr/gns) Ier è stada l'avertura da la tschintgavla ediziun da l'exposiziun Fiutscher en la halla da la citad a Cuirra. L'occurrenza cuzza anc fin dumengia saira. L'exposiziun è cunzunt deditgada a las forzas professiunalas da damaun. Mats e mattas da las classas superiuras han la chaschun da guardar ad emprendists, lavurants e pa-

truns sur la givella. L'exposiziun Fiutscher è in bun agid per giuvenils ch'èn anc indecis tge emprendissadi far. Da preschent vegnan preschentadas passa 300 professiuns e purschidas da furmaziun supplementara sin numerus stans.

> PAGINA 14

La digitalisaziun è in grond tema tar l'exposiziun professiunala Fiutscher ch'ha lieu dapreschent a Cuirra.

FOTO G. N. STIGIER

Per vatgas cun corna vegni stretg

■ (rtr/lq) L'iniziativa davart vatgas cun corna na vess betg survegna l'entschatta november ina maioritad a l'urna. Cleramain refusada fiss vegnida l'iniziativa per l'autodeterminaziun. Perencunter avessan Svizras e Svizzers acceptà la lescha per survegliar assicurads socials. Quai mussa il

segund trend da votaziun che l'institut gfs.berna ha fatg en l'incumbensa dad SRG SSR. Davart il tema vatgas cun u senza corna debattan Claudia Cadruvi ed Andreas Cadonau en in pro e contra.

> PAGINAS 2 E 15

Uschia avess il suveran svizzer votà l'entschatta november.

GRAFICA RTR

40046

Servetsch d'abunents e da distribuziun: tel. 0844 226 226 mail: abo@somedia.ch

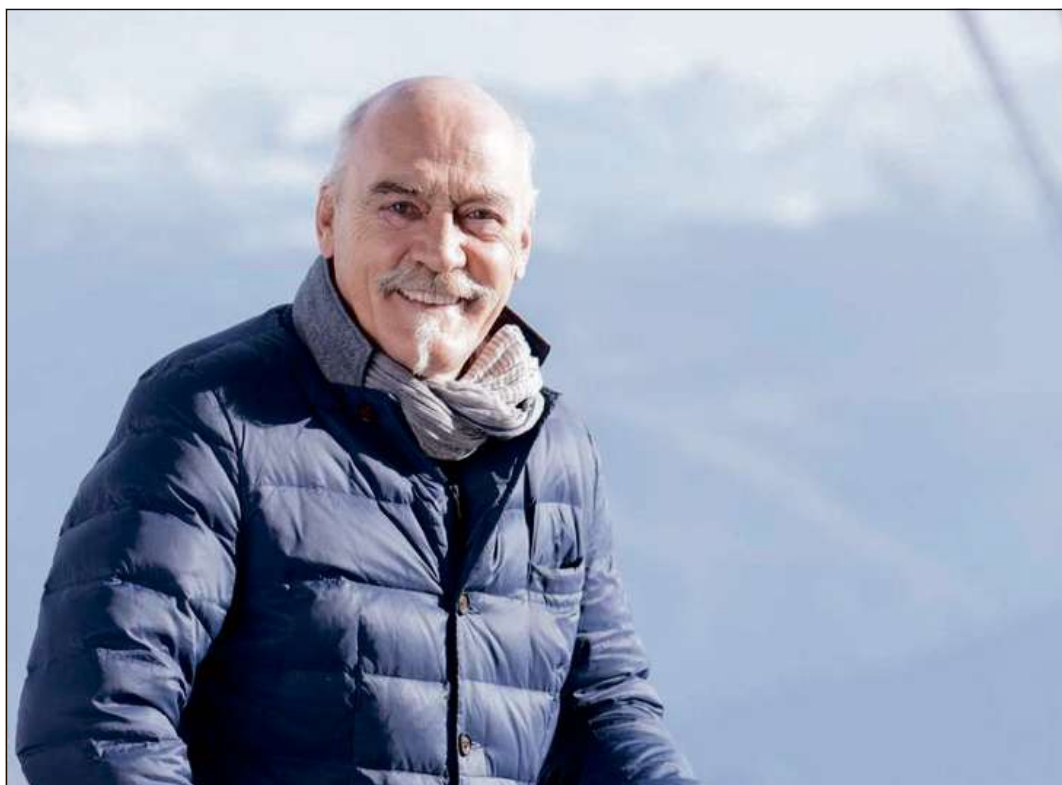
> PAGINA 9

Milestone per Reto Gurtner

Il schef dall'Arena Alva Reto Gurtner vegn undraus per sia ovra da veta

DA MARTIN CABALZAR

■ La surdada dil Milestone, la pli aulta distincziun dalla sparta turistica, da stiarsas sera el «Kursaal» a Berna ei stada ell'enzenna da projects innovativs ed da personalitads iniziativas ord l'entira Svizra. Denter ils undrai era Reto Gurtner. Dapi varga 20 onns meina Reto Gurtner la Gruppa Arena Alva ch'ei sesviluppada ad ina dallas pli innovativas interpresas dalla bransch turistica. «Sut l'egida da Gurtner ha l'interpresa realisau numerus innovaziuns ed adina expandiu dapli siu radius da fatschenta», constatescha la giuria in siu pareri. El hagi adina drizau si'egliada anavon e seigi s'interessaus per il client futur. Il Premi Milestone survegn Gurtner per siu engaschi stendiun sur decennis a Flem Laax Falera e per sia stenta permanenta per innovaziun. El hagi introduciu il patergar da resort en Svizra ed hagi realisau numerus innovaziuns cun success. Il Milestone seigi igl «Oscar» dalla bransch turistica. El vegn surdaus dalla «htr hotel

Reto Gurtner dalla Gruppa Arena Alva ei vegniun undraus cul Premi Milestone per si'ovra da veta.

FOTO L. LIVERS

revue» e da Hotelleriesuisse e vegn sustenius dil Secretariat da stadi per economia Seco el rom dil program da promoziun Innotour. La

Federaziun svizra da turissem ei partenari da bransch dil Milestone. Uonn ein treis premis d'innovaziun vegni surdai, in premi per

novizs, in premi per premiera ed in premi per l'ovra da veta.

> PAGINA 3

Augmentau il radius

■ (anr/ac) Diesch onns e biebin 1300 commembers dumbra il Tscherschel da maschinas grischun cun sedia a Cazas. Cun in impurtont sochel finzial che deriva dil commembradi ha il Tscherschel da maschinas slargau siu radius da fatschenta e vul cuntinuar en qualla direenziun. Quei fatg ei in motiv d'envidar a fiasta ils 7 da december ell'Arena a Cazas en preschientscha dil cabaretist Flurin Caviezel. Il temps d'annunzia ei ils 30 da november.

> PAGINA 7

Üna fa piazza a l'otra

■ (ant/fa) D'inviern vaiva üna lavina süil Pass dal Fuorn cupichà üna pütta d'ota tensiun. Daspö quella jada fin in quists dis ha pussibilità üna pütta d'emergenza il transport d'energia da l'ouvra Ova Spin fin in cumüns da la regiun. Actualmaing sun lander via lavurants incumbenzats dal proprietari da quista lingia, la Swissgrid, a finir las lavuors per rimplazzar la pütta d'emergenza cun üna nova. Quella es fingià missa in pè. Subit cur ch'ella es cumpletta vegnan francadas las lingias d'ota tensiun vi da la nova pütta.

> PAGINA 9

Il «solemn ruaus» retuorna

Treis projects a Laax ella fasa finala

■ (anr/abc) Avon in onn ha la radunonza communal da Laax approbau treis projects «pigns» el contuorn dil Lag Grand. Quels ein prest fini. Fuss ei stau ina stad ed in atun bletsch fussen las lavurs buc avanzadas da tala maniera. Avon in onn ha la radunonza communal da Laax approbau

treis projects «pigns» per ch'il Lag Grand daventi ina marca per gunder, semover e serecrear. Finamira eis ei stau da formar diltut niev il contuorn dil lag idillic. El concept general han ins era integrau dus objects novs. Sill'entschatta dalla stagiun d'inviern vegnan els inaugurai. «Cularta» senumna la nova

casa per ateliers ed exposiziuns digl art visual. Lu era l'ustria Lags ch'ils architects Conrad Pally e Patrik Rothmund han planisau e che la vischnaunca ha schau realisau. La stad vargada eis ei buca stau «solemn ruaus» al Lag Grand.

> PAGINA 5

Egl ambient dil Lag Grand dat la nova ustria Lags gnanc en egl.

FOTO A. BEELI

Preschenta a l'exposiziun è er La Viafier retica.

Emprendists da mazlers mancan intgins en noss chantun.

Per via cun l'ami da l'avegnir, il roboter.

Ortulan ed ortulanas han er in stan en la halla da la citad a Cuira.

In mat è vidlonder cun ina construziun da metal.

FOTOS G.N. STGIER

Gia ier bler moviment

Cuira: Exposiziun Fiutscher

DA GION NUTEGN STGIER / ANR

Ier ha l'exposiziun professiunala grischuna avert per la tschintgavla giada sias portas. Fin dumengia vegnan bunamain 3500 scolaras e scolar da las classes superiuras a visitar l'occurranza en la halla da la citad da Cuira. Giuvenils ston sa decider baud en tge direziun che lur vita professiunala duai ir sunter la scola superiura. La purschida da professiuns, quella è fitg vasta ed er fitg gronda. L'exposiziun Fiutscher è in bun agid per mats e mattas ch'èn anc indecis tge emprendissadi far. Ina buna part dals giuvenils va vinavant a scola, però cunzunt l'economia è er ferm dependenta da bunas forzas manualas e da mats e mattas che fan in emprendissadi da mastergnant. Be cun teoretichers na flurescha l'economia betg, na, ella dovra er praticists e praticistas.

Sustegn da tuttas varts

Ier ha entschet l'exposiziun professiunala 2018, organisada da l'Unìun grischuna d'artisanadi e mastergn cun *Monika Losa* che fa part dal comité d'organiziun. President da quel gremi è *Rico Cioccarelli*, el ch'ha er adina ina funcziun impurtanta tar la concurrenza naziunala Swiss Skills ch'ha giè lieu quest onn a Berna. Er tar las maestranzas mundialas da professiun è l'um da Tusaun adina fitg activ sco manader da la delegaziun svizra. Sustegnida vegn l'occurranza Fiutscher

er dal chantun, da numerusas associaziuns professiunalas e da blers patruns.

Passa 300 professiuns

Fin dumengia, ils 18 da november 2018 vegnan preschentadas passa 300 professiuns e purschidas da furmaziun supplementara a numerus stans en la halla da la citad. Ils visitaders han la chaschun da guardar als emprendists sur la givella e da far in discurs cun quels. I vegn er lavurà al lieu, ils scolaras e las scolaras dastgan collavurar e sa participar a pliras concurrenzas. Ils giuvenils han er la pussaivladad da sentir ils materials e da tutgar els. Ils bunamain 80 expositurs mussan en

Questa matta vul eventualmain daventar ina giada cusunza.

pled, tun e maletg las numerusas professiuns ed els stattan er a disposiziun per dumondas ed ulteriuras exposiziuns. Fin dumengia proxima vegnan spetgads milis scolaras e scolaras e persunas d'instrucziun dal stgalim superiur da tut las regiuns dal Grischun. L'ediziun 2016 da l'exposiziun Fiutscher ha attrag radund 13 000 visitaders. Er quest onn vegnan spetgads tants visitaders e quai da tut las vegliadetgnas.

La qualitat ha prioritad

Cioccarelli ha ditg che l'exposiziun saja dapi l'emprima ediziun adina vegnida pli gronda e quai saja er quest onn tar la tschintgavla ediziun il cas. Prioritad haja dentant la qualitat, ella che saja il criteri principal per ils organisaturs. La finamira saja d'optimar d'exposiziun tar exposiziun la purschida e lura er da guardar d'esser qualitativ à jour, punctuescha Cioccarelli. La fin d'emna stattan guidas sin il program e quai gist en set linguas. La dumengia bainbaud vegnan undrads ils mats e las mattas da noss chantun ch'han fatg tar ils Swiss Skills a Berna medaglias. Da la partida èn lura er persunas da la politica communal, chantunala e naziunala. In di avant ha lura lieu la revista da moda cun vistgadira da tut las professiuns. L'entschatta da l'exposiziun Fiutscher è stada fitg buna cun visitar ier ina rotscha classes l'occurranza e chaschunar per bler moviment en la halla da la citad ed er enturn quella.

Autos dastgan segir na mancar tar in'exposiziun da professiuns.